

Det kan jo heller ikke godt være anderledes, naar saa mange Sager behandles paa een Gang. Det er umuligt for de enkelte Medlemmer at følge med i alle Sager, og man maa derfor i høi Grad stole paa Udvalgsmedlemmernes Arbejde. Derfor tror jeg, at § 38 hører til en af de vigtigste Paragrafer i Forretningsordenen, og at vi ikke kunne anvende for meget Omhu paa at faae den saa brugelig som mulig. Men der har jeg store Anker at gjøre. Det er ganske vist et Fremstridt, der skete, da vi den 20de Oktober i Folkethinget vedtog, at for Fremtiden kan Valg af Udvalg ske paa den Maade, at Formanden stiller Forslag, og naar Ingen gjør Indsigelse, er det vedtaget uden Afstemning. Det er en Idee, som jeg allerede for et Par Aar siden har haft, men som dengang mødte Modstand, naar jeg privat udtalte mig derom. Man svarede nemlig: Men naar Nogen gjør Indsigelse, hvad saa? Dertil svarede jeg, at saa maatte uan naturligvis være forberedt paa Forholdstalsvalg. Det har man imidlertid glemt nu eller, rettere sagt, jeg har alene maattet stille Forslag om, hvad der saa skal gjøres, naar Nogen skal fremkomme med Indsigelse. Jeg ved vel, at Afstillige svæve i den Tro, at Bestemmelsen skal fortolkes paa den Maade, at naar Nogen gjør Indsigelse mod Formandens Forslag, afstemmes der, og da Formanden maa anses for at være enig med Flertallet, bliver hans Forslag vedtaget. Men det er en rigtig Fortolkning. Det er en Fortolkning, som kan have forsvævet en Indsender i Berlingste Tidende, som nogen Tid efter, at Forslaget var vedtaget her i Thinget, angreb det som noget meget Farligt. Naar Nogen gjør Indsigelse mod Formandens Forslag, vil der finde Afstemning Sted, og Valget vil ske enten som Flertalsvalg eller efter Forholdstalsvalgmaaden. Var det ikke Tilfældet, vilde der kunne indsnige sig, hvad man med Rette kunde betegne som Flertalsstyranni, idet Flertallet jo altid kunde bevæge Formanden — da han vælges af Flertallet — til at foreslaa en Sammenfætning, hvorved Mindretallet blev udelukket. Noget Vignende vilde da kunne finde Sted, som naar man i Landstinget vælger Rigsretsmedlemmer, idet man jo der ikke aabner Udgang for Andre end Medlemmer af Flertallet. Nu er det altsaa Spørgsmaalet, hvad der hyderligere skal sættes ind i Forretningsordenen for at høde paa denne Mangel i Paragrafen i Tilfælde af, at Nogen gjør Indsigelse. Det maa nemlig være klart, at der i Grunden kun kan være Tale om Forholdstalsvalg. Grunden til, at der gjøres Indsigelse, er

naturaligvis den, at et Mindretal i det ene eller andet af Partierne føler sig forurettet. Det kan jo meget godt hælde, at der findes en saadan Gruppe, som er bleven overstemt i sit Parti, men dog udgjør et saa stort Mindretal, at det er moralsk berettiget til at sætte i det Mindste eet Medlem ind i Udvalget. Derfor der nu gjøres Indsigelse, eller man i Forveien veed, at Nogen vil forlange Forholdstalsvalg, pleier Formanden nu at lade Sagen udgaa af Dagsordenen. Men det forekommer mig, at det er en Udvei, som man ikke kan bruge i alle Tilfælde. Det er i og for sig uheldigt, at en Sag skal udsættes, men det kan jo desuden være saa paatværgende, at et Udvalg bliver valgt hurtigst muligt, at man ikke bør lade Sagen gaa ud af Dagsordenen. Derfor bør altid de Medlemmer, som opstilles til et Udvalg, hvis Sammenfætning Formanden foreslaar, staa i en saadan Orden, at man umiddelbart derefter kan skride til Forholdstalsvalg. Begjæringen om Forholdstalsvalg skal jo ifølge Forretningsordenen nu indgives skriftlig til Formanden. Men det er Tidspilde i høi Grad for Thinget, at man, efter at Indsigelsen er gjort, skal gjøre et Ophold og gaa omkring for at samle 15 Medlemmer, som ville være med til at forlange Forholdstalsvalg. Det er det Naturligste af Verden, at der spørges, hvormange der støtter Forslagsstillerne, de, der gjøre Indsigelse og med det samme stille Forslag om Forholdstalsvalg, og at dette sker ved at reise sig. Det er derpaa at den sidste Del af Endringsforslagene under Nr. 37 gaar ud, idet der staar: „eller naar Nogen har gjort Indsigelse mod Formandens Forslag om et Valg, umiddelbart derefter Indstæren selv eller noget andet Medlem mundtlig har begjært Forholdstalsvalg, og efter Opfordring har faaet mindst det nysnævnte Antal Medlemmer til at reise sig for saaledes at tilkjendegive, at de støtte hans Forslag om Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden“, skal Forholdstalsvalgmaaden bruges, foruden det andet Tilfælde, som allerede staar i Forretningsordenen, at der i Forveien er indgivet skriftlig Begjæring derom. Den første Del af Forslaget under Nr. 37 gaar ud paa at gjøre til en juridisk Ret, hvad der allerede i Forveien maa anses for at være en moralsk Ret. Jeg skulder det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds (Veth), som desværre ikke er til Stede, at sige, at han har haft Ideen til dette Forslag. Grundtanken i Forholdstalsvalgmaaden er jo, at et Mindretal af en vis betydeligere Størrelse kan sikke sig Repræsentation i et Udvalg.